

Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2020

7.9.2020

Kriisi põhi on läbitud

Viiruse majandusmõjud jäävad Eestis ja Põhja-Euroopas ELi keskmisest väiksemaks ning jaotuvad väga ebaühtlaselt tegevusalade lõikes. Seni on meil läinud varem kardetust paremini, kuid majanduse edasise käekäigu dikteerib viiruse enda kontrolli alla saamine. Ootame majanduse taastumist järgmisest aastast alates, kuid osa teenuste tarbimine võib endiselt olla takistatud.

Majanduskasvu prognoos 2020–2024

	2005–2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SKP reaalkasv, %	2,8	5,0	-5,5	4,5	3,5	3,0	2,3
SKP nominaalkasv, %	7,6	8,4	-5,6	6,4	6,0	5,8	4,6
SKP jooksevhindades, miljardit eurot		28,1	26,5	28,2	29,9	31,7	33,1

Palkade kasv taastub 2022. aastal

Kriisi tõttu vähenenud ettevõtete sissetulekud sunnivad töötajaid koondama ja palku vähendama. Töötasu hüvitiseta oleks tööturu olukord märkimisväärselt halvem. Enim on kannatanud turismiga seotud madalama palgaga inimesed. Palgakasvu taastumist võib oodata 2022. aastal, kui majanduse olukord järkjärgult paraneb. Tööpuudus jääb pikaks ajaks kõrgemaks kui enne kriisi.

Tööturu prognoos 2020–2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Keskmise palga reaalkasv, %	5,1	1,3	-0,9	2,3	2,6	2,0
Keskmine palk, eurot	1407	1422	1428	1493	1565	1626

Tarbijahinnad tänavu langevad

Kriisi ja aktsiisilangemuste mõjul on hinnad tänavu väikses languses. Langusesse panustavad naftahindade kukkumine, aktsiisilangemused ja osa teenuste odavnemine. Hindade tõus taastub järkjärgult tuleval aastal. 2022. aastal kiireneb hinnatõus 2,2%ni, kui lisaks teenuste hinnatõusu kiirenemisele taastatakse kütuse-, gaasi- ja elektriaktsiisi määr koroonakriisieelsel tasemel.

Hindade prognoos 2020–2024

muutus, %	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tarbijahinnaindeks	2,3	-0,2	1,4	2,2	2,1	1,9

Valitsussektori rahanduse väljavaated

Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos, 7.9.2020

Eelarve jääb puudujääki

Kriisi tõttu väheneb maksutulu. Mahukad leevendusmeetmed viivad eelarve puudujääki, mis hakkab küll edaspidi mõnevõrra vähenema, kuid 2024. aastaks veel tasakaaluni ei jõua. Maksutulu kasv jääb majanduskasvule alla, samas varem kokku lepitud kulude taset mõjutab kriis vähem ning see ei lange ka kriisimeetmete lõppemisel. Struktuurne puudujääk tähendab majandusele arvestatavat stiimulit, mis aitab kriisi mõju vähendada.

Valitsussektori eelarvepositsioon aastatel 2019–2024

% SKPst	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Valitsussektori nominaalne eelarvepositsioon	-0,3	-6,6	-6,0	-5,4	-4,3	-3,1
Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon	-2,7	-5,7	-5,9	-4,9	-3,3	-2,0

Valitsussektori võlakoormus kasvab

Võlakoormus suureneb sel aastal üle kahe korra ning jõuab prognoosiperioodi lõpuks 31,3%-le SKPst. Riigieelarve nominaalne puudujääk ei loo eeldusi reservide kogumiseks ning riigi rahavoog kokku on aastatel 2020–2024 negatiivne eelkõige seoses kriisist ning taastumisest tingitud suure eelarve puudujäägiga. Riigieelarve negatiivset rahavoogu perioodil 2020–2024 rahastatakse võlakirjaemissioonide ning laenude kaasamise abil.

Valitsussektori võlakoormus aastatel 2017–2024

% SKPst	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Valitsussektori võlg kokku	9,3	8,4	8,4	18,2	24,0	27,4	29,7	31,3
sh keskvalitsuse panus	6,1	5,5	5,7	15,7	21,6	24,9	27,2	28,7
sh kohalikud omavalitsused	3,2	2,8	2,7	2,5	2,4	2,5	2,5	2,5

Maksukoormus langeb, kuna kriisist taastumine on maksuvaesem

Maksukoormus on alanema trendiga, kuna keskmine palk kasvab perioodil 2020–2024 oluliselt aeglasemalt kui SKP, väheneb saastekvootide müügitulu ning taastuvad riigi kogumispensioni maksed, mis tehniliselt vähendab maksukoormust. Käibemaks ja kütuseaktsiis veavad tarbimismaksude kasvu, mille osatähtsus tõuseb 2024. aastaks 40,6%-le, tööjõumaksude osakaal langeb 53,0%-le ja kapitalimaksude osakaal 6,3%-le.

Maksukoormus aastatel 2017–2024

% SKPst	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Maksukoormus	32,5	32,9	33,0	33,8	32,4	31,3	31,4	31,5